

Sel.
615

STANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
MÜHÜR KİTAPLIĞI

İ.B.B.
MÜHÜR KİTAPLIĞI
615
1924
Cemalpaşa

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

Encümeni Şubhan-ı Kürd

انجمن ادیبان

کورد

İSTANBUL BELEDİYESİ

Atatürk Kütüphanesi

No. : Sel/615

تألیف (امین قیسی) بکه
مؤمى الیه یکیکه له متقاعدین امرای عسکره
وله خواس اهل سامانی به

طبعی « ترجمان حقیقت »

— استنمول —

۱۳۳۹ تاریخ اول

KEMAL SALİH SEL
Tarafindan Atatürk
kütüphanesine bağışlanmıştır,

انجمن ادیبان

کورد

{ مقدمه }

ادبا و شعرای کورد زورن . لاکن آناریان پینوای
جمع و تالیف نکرده من نیم کرده بعضی له اشعار
کورد بان طبع و نشر بکم نایزای ملک تان خند
منبع فیض و ذکابه .
له شعر هر شعاری چند پارچه بیکم انتخاب کرد
لهو متخانه رساله‌ی (انجمن ادیبان) م هتاه وجود م
وسله به طالبان و راغبان کبک خلاص بون له شعر
نوسینه وه له سر دفتر پارچه پارچه .

کورد

حظیشم کرده که له پیش همو چشتی یک نبداه له اوصاف
اوشاعرا به بیان بکم . اوانه که شهر تیرسان هیه امانن :
(مولانا ضیاء الدین شیخ خاله) ، (ملا خضر - نالی) ،
(شیخ رضا) ، (احمد کور) ، (ملا صالح - آهی) ،
(سید عبدالرحیم - مولوی) ، (هجری) ، (کوردی) ،
(سالم) و سائر .

نالی خلق دی بیکه له شماره زور که واقع بو وه له طرف
شرق سلجانی ، اسی خاک و خوله .
مرحوم تخصصی له قره داغ وه سلیمانیدا اکل
کرده . قره داغ شش سات دوره له سلجانیه وه .
نالی یو ایفای حج چو وه نه حجاز .
لوی در حق حضرت فخر رسی قصبده بیک مکمل
و معلولی نظم کرده .
چو وه نه استعمول له انشای هجتا لیک ادبا و فضلی
اری کای آثار فکر و فطانتی نو اندوه ، و زور مظهر
نوجه بووه . نامت عمری له استه مولا ماوه وه .

مدون مبارکی اوسته له اوسکودار . ذکای نالی انکار
ناکری . لاکن اوندی صنایع لفظه استعمال کردوه
یاورنکه بی شعر اونتیجهی عام واشتغاله .

شیخ رضا له عشرت طالبانی به ، له قضای بازیاندا
هاتوته دنیا . له کرکوکدا کوره بووه . اویش
وکونالی هم فریضه‌ی حجی ایفا کرد بو هم چوبووه
استمول . له انسای ملاقاتدا ، به قوت ذکا و درایت
خوی ، کلی اکابر و افاضل استمولی مات و مهوت
کرد بو . یکی لوانه ادیب مشهور کمال بک بو .

باوک مرحومی که مشهوره به شیخ عبدالرحمان
طالبانی هم شیخک صاحب نظر بو هم شاعر یک رهبر .
شعر شیخ رضا اولاً و هجی و فطری بو نالیا کسبی
له چوار اساندا شاعر بو بالحاصله اشعار کوردیهی
همو عبارت له فصاحت و بلاغت له سنگات دقیقه
و ظرافت . وسعت قریحه و معلوماتی خارج تقریره .

له بغداد وفاتی کرد . له جوار حضرت غوث کیلانیدا
مدفونه . دویت آتی که هی خوبه تی له سرکیل قبره که ی
حک کراوه :

یا رسول الله چه باشد چون سک اصحاب کهف
داخل حنت شوم در زمره احباب تو .
اورود در جنت و من در جهنم کی رواست
اوسک اصحاب کهف و من سک اصحاب تو .

لیکل بنده مخبره‌ی اغلب به نظم بو . چند پارچه
له و نظمانه که یوبنده‌ی نوی بو اکر چه فارسیدن بوتبرک
گردم به خاتمه‌ی ام رساله به .

عجری و کوردی و سالم اهل سلیمانین شعریان بر
طراوت و عاشقانه به .
بی سینه سر بخت مولوی :

مولوی اهن هورامانه . له سادات کرام وله مشایخ
عظام نقش بنددی به . خلیفه‌ی شیخ عثمان طویله به .
مسلك مولوی مسلك زهد و تقوا بو . لیکل اوش شاعر بک

بو بی نظیر. هورامان عبارتہ لہ بعضی دہات کہ واقع
ہوون لہ مابین کوردستان عثمانی و کوردستان ایراندا .

مولوی بہ مقتضای او موقعہ کہ تیدا بووہ ہیچ چاری
بہ شعر فرنگ نکوتووہ. لکل اوش لہ سر اسلوب اوون
شعری نظم کردوہ . لہ قطعہ یکدا مصرع اولی تقیہ
کردوہ لکل مصرع ثالث و قافیہی مصرع ثانی ریک
خستووہ لکل مصرع رابع .

او قطعہ بہ لہ آخرام کتیبہ دا نوہراومہ

ام اصولہ خلاف اصول شعرای ایرانہ و مولوی
لہ کسی ندیوہ ، محضاً بہ حسن طبیعت خوبی مستجابی
زانیوہ واستعمالی کردوہ .

لہ مابین شعرای کوردلدا مولوی مقابلہ نظامی بہ
اگرچہ لہجہی هورامان و لہجہی سلیمان نختی لہ یک

دورن اما شعر مولوی امنسده اہنگدار و زو خنوازه
اہل سلیمانی لہ کورانیدا اغلب شعر او دہ خوینتہ ووہ .
آہی اہل سلیمانی بہ . اشغالی ہر لکل عام بووہ .
زور وقتی لہ شارکویدہ دا رابواردووہ. شعر اویش رنگینہ.
احمد کور اہل طرف صابلاغہ.

عالم نبووہ اما شعری بہ غایت مزین و غایت عازفانہ بہ.
اونمت حضرت رسالتہ کہ لہم رسالہ دا مندرجہ ہمو
مزینہ بہ صنعت رد عجزلہ سر صدر . احمد کور لابقہ
ملقب بی بہ (شاعر پیغمبر)

کلامی ہمو برسوز دکدازن .

حضرت مولانا ضیاء الدین شیخ خالد لہ عشرت میکابلی بہ .
میکابلی عشرتیکہ لہ اطراف سلیمانی کشت گذار دہ کن .
حباب شیخ لہ سلیمانی ولہ اطرافبا تحصیلی کردوہ .
بوایفای حج دہ جتہ مکہ مکرمہ . لوی ذاتیک پی
حلی کہ بوونوفیض و برکت لہ طرف ہند-تانوہ پیداہی .
لہ پاش عودتی بوسایمانی روزی ہندی یک دبتہ لای .

اوهندی به شیخ هلدگری به سر ملک ایران و افغان داده‌ی با
تا داخل شار ده‌هلی ده‌گاه .

حضرت مولانا له خدمت شاه عبدالله که یکیکوه
له اولیای کاملین طریقت نقشبندی اقتباس ده‌گا .

له ظرف ششش مانکا مأذون ده‌بی بو ارشاد
ده‌جیته‌وه سلیمانی لاکن لوی استراحت نا کا ده‌جیته
بغدا . لویسه‌وه تشریفی ده‌جیته شام . لوی وفاتی کردوه .
له محله‌ی صالحیه دا دفین خاک رحمت بووه .

شیخ له همو علوم ظاهره و باطنه‌دا صاحب اقتدار بووه .
هرانکل تدریس و ارشاد مشغول بووه . شعر نظم
کردنی نکرده‌به مسالک بوخوی . مع هذا مرتبه‌ی

شاعری له مرتبه‌ی حافظ و سعدی زیاتری کتبیته .
دیوانی که به اراده‌ی سلطان عبدالعزیز خان طبع کراره
اگر تدقیق یگری سدیق افاده‌ی ایمه معلوم ده‌بی . اما اونده
هی شعر کوردی کم کونوره . مناقب کشف و کراماتی
زوره . ظرافت طبع عارف افندیس شایان تحسینه .

میرآلای متقاعد : امین فیضی

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(رینا ساکن کۆتن)

رینا ساکن کۆتن چه غلام وچه امیر
و کوبک اهل نییازن چه غنی وچه فقیر

به امید کرمت شام و سحر کریمه کنان
ده کن اظهار حقارت چه کدا وچه امیر

به نظر رحمت تووه له نظر اهل بصر
جمله نزدیک نجانن چه قلیل وچه کثیر

سطح دنیا و کوهواره به بوطفل بشر
شیر خوار کرم تون چه صغیر وچه کبیر

کر میکن له کف بخشش نو هر کو خاک
ز نور یکن له حوادث چه حریر وچه حصیر.

- سالم -

انجمن ادیبان

بسم الله الرحمن الرحيم

(صدق و سلامت)

علم یقین و حیات سمرمد
خوف خدایه و حب محمد

ATATÜRK KİTAPLIĞI

ایمن فوخی

(دلده نالی چون رباب)

دلبرای روی فراق دل ده نالی چون رباب.
بهودو ابروی مثل طاقت بند جرکم بوکیاب.

یون به بریان توی درونم چاو براسرین دل زبونم
محبوبا وابوت جنونم لیم حرامه خوردو خواب

خواب و خوراکم کرینه رحمة للعالمینه
رحمی که بهمن حزینه با کوتابی ام عذاب.

با کوتابی داخ و دردم ناله ناله و آه سردم
بی اجل وایوتومردم بیمیده جای شراب.

بیم کریمکه جرعه بی می له و میبه مردوده کاشی ؟
هی به حاجت صالحیدمی باله بین لاجی حساب.

باله بین لاجی حسابا محبوب روز خطابا
واده کم ازخوم حسابا کمترینم از کلاب.

کمترینم از سکانت ازسکان پاسبانت
جان و دل قربان جانت کلرخ رخ آفتاب.

آفتاب شوق عالم سروری از نسل آدم
بورسل توبوی به خاتم ای شه عالیجناب.

ای شه لولاک لولاک توزنور و آدم از خالك
جمله شیخ و ولی پاك یون چه سایه فیضاب.

یون چه سایه از یقربان محرم اسرار سبجان
قلب غاصیم هاتمه کریانم سره دری مال خراب.

مال خراب و غم له دوشم عاشق بی کوش و هوشم
زوخ جرکم خوم ده نوشم کوره آسادل به تاب.

کوره آسا دل به تاہم لت لت جرکہ کبابم ؛
والہ عشق توسو تاوم کوتیمہ حال اضطراب .

احمد کور هزارہ چاوردی لطفیک یارہ ؛
این قدر بی اختیارہ نایتہ حد وحساب .

- احمد کور -

بسم اللہ الرحمن الرحیم

(ماواى حبيب)

ای قبۂ طیبہ کہ دلی حقۂ طیبی

- ماواى حیبی -

مسکینم وبوخاک عطرنا کی کہ ہاتوم

- بہو بونوہ ہاتوم -

ہرچندہ کہ من عبدم وروزردم وعاصیم

- مامولہ خلاصیم -

قربان بلائم کہ ہلالانہ ہلاتوم

- ہر عوفہ خلاتم -

ای مسجدو محرابکہت قبلہ حاجات

- بواہل مناجات -

محجوب ہوام وامتہ مشہد معلوم .

- بوراہ نجاتم -

(اوا رویم له لاتان)

رفیقان من اوا رویم له لاتان ؟
سرم قلفسانه بوتیر قضااتان .

بلا ساشار به شارو در بدر بین ،
له دس یاران بکین طی و لاتان .

ملین کلکی نیو روپی جههم ،
سرم قلفسانه بوتیر قضااتان .

سفرمان چونکه کیری هات و نهاته ؛
دطمان بو بکن ایوه و خدانان .

مهم سر کرده تان بولشکر غم ؛
ده ترسم من بروم بشکی سپاتان .

اونده ار جوده کائالی که جار جار .
بکن یاد محب بی ریاتان .

ای مطلع انوار هو قاضی ودانی

- شمس صمدانی -

وله ذره بی جلوه نه موجود و نه معدوم

- جو یای بر آسم -

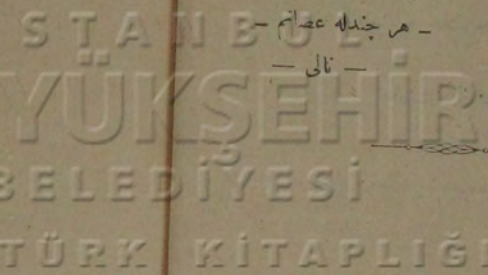
لهم خلك در رحمت بی زحمته نالی

- هر عفو خیالی -

حاشا که لبدا بجه سائل محروم

- هر چنده عصایم -

- نالی -

(روژنی نبو)

روزی نبو ام دلبره بی رحمة وفا کا .
جاری نبو ام ظالمه شرمی له خدا کا .

حیران اطبا له علاج مرض من ؛
لقمان وصالی مکر ام درده دوا کا .

کاری که غم و درد فراقی به منی کرد
سرما به هتیو با به دوار شری نا کا .

دیوانه به شخصی که به غیر لب لعلی
وک شاه سکندر طاب آوقسا کا .

تاب و تب آتشکده هجری و کوشم
تزدیکه منیش وارد سحرای فنا کا .

(مکة اخلاف او وعده)

مکه اخلاف او وعده ی که فرموت ؛
دخالت بم که خانه ی صبره کم سوت .

له ربوت وقوت وک من رومپوشه ؛
که وصل نویه قوت عاشق روت .

اوه ابو اتوبو پر له خنسنده
که وا شکرده بازی کل ده بشکوت .

ده که ی نخچیر صد دل هر به تبری ؛
الاهی هریمینی دست و بازوت .

جه شیرینه خطوط دور لبوت .
بلی معلومه خوشه خط یاقوت .

لم ریکه به تقدیر ازله وابوکه ایسه
بامال جفا بین و رقیب سیر و صفا کا .

روح و دل و دین هر سه دم کم بذل و نثاری
کام دل من کر له لب لعلی روا کا .

سردانی له روی عشق (رضا) لازمه عاشق
بویار سرو مالی هدف تبر قضا کا .

- شیخ رضا -

(سائل به غنا نائل اکا)

سائل به غنا نائل اکا بخشش کتمان ؛
آل بابا یاخوا نرزی دست گرمتان .

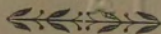
هر چند به مثل خنجر الماسه زمانم
نابری سرموی له ادای شکر نعمتان .

کیرفان کدای کرد و ته کان جواهر ؛
اکسیر نثار زرو شهابش درمستان .

ایوهن به حقیقت ملک ملت کوردان ؛
شایانه زیارت بگری خاک قدمستان .

انکار حقوقیان له سرام ملته نا کری ؛
آبای فیدون فرو جمشید حشمتان .

- شیخ رضا -

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

« عشار بون به يك »

عشار بون به يك تاريخه مان در كن به يكجاری ؛
 جباری وداوده و كاكیه كان دایه ربز بازی .
 قسحمان خوارد به روح سه برا كه و كورخان احمد ؛
 به كلله ی خوك و شاخ كاوه حول و كوشت مرداری ؛
 ده بی امرو به جاری قطع نسل طالبانی كه بن .
 تقو توبان كه هستاند كوله هروك طرزه دابازی .
 سواره ی طالبانی در برین و لك رستم دستان ؛
 فراریان اختیار كرد سواره كان باوه یادكاری .
 فراری كا كبی هره یسه اما كوی ی فلك كریو ؛
 له جرت و پرت اغای داوده و اادات جباری .
 - شیخ رضا -

« فردم امرو »

له كونج بيكسيدا فردم امرو ؛
 ذلیل و زار و بی همدردم امرو .
 له سوز عشق و سردی مهر تویه
 درون گرم و آه سردم امرو .
 كواه لاف عشق تویه قربان
 سرشك سورخ و رنگ زردم امرو .
 مگر سردی نسیم وصل اوبی
 مظهر كا دل بردردم امرو .
 صبا نامه ی ذلیلی و بیكس من
 بزه بویار دل و لك بردم امرو .
 له عرصه ی وصت او محبویه لنگه
 خیال و لك سواره ی جردم امرو .
 له بو وصل جمال یار (كوردی)
 اكر روح ندم نامردم امرو .
 - كوردی -

«اگر میت له دل در کم»

اگر میت له دل در کم غریب کوی دلبریم ،
 اگر سانی له یادم چی هلاک زخم اذدریم .
 به غیر از بوسه لیوت اگر قصد وصال کم
 به شعله ی قهر تو یارب سراپا مثل اخکرم .
 اگر یک لحظه سستی کم له زیر بار غم عشقت
 به مثل نجره قربان به تن سوراخ خنجریم .
 له سر آریف اکر بجهت اکر بیم وصف کیسوت کم
 به ضرب تیغ سر بجهی اجل مقتول بی سریم
 اکر یک لمح غافلیم له شوق ماه رخسارت
 له حشر ابی نصیب جنت وهم حوض کوثریم .
 کدایی کوی جانانه پشاهی عالمی نادم ؛
 کدایی خوشتره بومن له شاهی کر خنجریم .
 الای یاران بلا (هجری) له بونهی فرقتا اجمار
 خلاصه وبی غش و مقبول عالم هر و کوزیم .
 - هجری -

«عشق»

کل عالم رابوون سرکشته و حیران عشق
 هیچ کس نازانی احوال سرو سامان عشق .
 ساحه پیمایان ادراک و کمال عارفان
 لیک و عاجزیون ابرطی کردن میدان عشق
 کرچه غواصان فکرت غوطه ور بون مدنی
 قسط نیون واقف له فعر بجز بی پایان عشق .
 ساحری و سحریان ز جبارالله و لقمان و سسطیح
 مخبر کل علوم و سبک بون و سرکردان عشق .
 حافظ و سعدی و نظامی و قیس و جامی و دهلوی
 فیضخواه و معرفتجو بون له شاگردان عشق .
 خسرو و محمود و فرهاد هر سه شه شهزاده بون
 آخری بوشن به عید و چاکر سلطان عشق

شمس و مولانا و منصور که ی به سر محرم ده بون
کر نیاغوار دایه ریزه ی نان له سفره و خوان عشق .

زاهد ار خوندوته تفسیر لکلی وجهه
قط مده طعنه له مستی و یخودی زندان عشق .

ملتجی نابی به کس (هجری) له دنیا و آخرت
روز دیوان خدادست من و دامان عشق .

- هجری -

« شه هر سرز و کشوری »

امرو به دلبری شه هر سرز و کشوری ؛

ساهلسه ده ی پیره سرت ناج سرودی

چهره ت به ههئینکه له ناو شام طره دا

دربی سحر له برج افق شمس خاوری

غیر کلاسه کت که ها سایه جو به له و

کس لی ندا مقابل تولاف همسری

ناکا کمی به بهل و به مفتی شکار تو ؛

آهوی دیده مست و طبیعت غضنفری

سا شرح وصف توبه چه وجهی بکم ادا

هرچه خال من هیه دیلیم و برتری .

- سالم -

« جهان ارایمه »

جهان ارایمه اما نهوگ روت ؟
 هلال یکشبه نا کته ابروت .
 له لبتا متبع آب حیاته ؟
 دلی ری طلعتهمه سه له کیسوت .
 هوای سبب زنج ای دل مکه قط ؟
 مهیایه له ریتا چاه هاروت .
 کتو غائب دبی تازیکه چارم ؟
 دلی نقطه ای بصره خال همدوت .
 له یاغا غنچه مشق ابو توی کرده
 نخستین کل له خنده ی تووه بشکوت .

- سلم -

« نوبه ی نظره »

له طرف یاره وه نوبه ی نظره ؟
 ای دل آماده به خوینت هدره .
 طبشت پرخوینه به داتم بیدم ؟
 تاوژت بورک دل نیشتره .
 وزن یک بوسه وجرم سروجان .
 له ترازوی اوا سر بیره .
 بوکی صحبت معشوقه بی
 حاصل هر دو جهان دردسره .
 طالب وصل کسبکم به دعا
 وصلی فردوسه فراقی سقره .

- سلم -

« وطاقه ممتازه »

او طاقه ممتازه کهوا خاصه شاهن
 آشوب دل مملکت و قلب سپاهن ،
 صف صف که ده وستن به نظر خط شمعین .
 حلقه که ده بستن و کو خرمائنه ماهن .
 ترکس نکه و ساق سمن کورته و نوشن .
 مو-نبیل و رومت کل و هم لاله کلاهن .
 کازار درودشتن و علمسان بهشتن ؛
 آهو صف و آتش به کف و تیز نگاهن .
 عرابه نجیلی ده کنسه وادی ایمن ؛
 قامت شجر و مظهر الطراف الاهن .

« دویخی نویژ شیوان »

له دوکمی سینه دویخی نویژ شیوان ،
 بیسانی داسفیده ی باغ سپوان .
 له خوف طلعت روز هر و کوشیت ،
 به روزردی هلات و کونه کیوان .
 دوچاو من کهوا کیل سر شکن .
 ده بیون آو بحر خوی به بیوان ،
 مکن لومه ی پشیوی دل که امشو
 پشیوا ره لبر برجم پشیوان .
 شراب اعلی رمانی له (نالی)
 حرام بی بی مزه ی ماجیک لیوان .
 — نالی —

که طاوس و که کبکین و که بوقلمون ؟
که شعله و که آتش و که دود سیاهن .

لایق به بدن اطلس و اخضر که ده پوشن
نورسته کل و بسته لکل دسته کیهن .

بو سیر خرامیدن او سرو قدانه ،
سوقی له طابدان و همو سسالك راهن .

نالی

اوطاقه ممتازه عسکر حکومت بابانه که له زمان
احمد پاشادا تنظیم و تنسیق کراون .

« تافلک دوروی ندا »

تافلک دوروی ندا و صد کوکبی آوانبو ،
کوکبهی مهر مبارک طلعتی پیدانبو .

نانکریا آسمان و تم ولانی دانکرت ،
کل چین آرانبو هم ایو غنچه وانبو .

تاجن پیرانه سه اصل درختی لاندان
فرع تازه خرم ورز و بلند بالانبو

تاسایمان نیه نه صدر تحت آخرت
احمد مختسار ایبه شاه تخت آرانبو .

پوشیاط مرغ روح او که عالی فطرته
چیکه بی خوشتر له روضه حنت الماوانبو .

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

وك قیاسی که مثبت بی نتیجه‌ی بینه‌جی
حمد لله شه که عالی جا بو خالی جانبو .

شاه جیجا (نالیسا) تاریخ جم تاریخی به؛
تانیلم لم عصره دا اسکندر جیجا نبو .
- نالی -

اوتاریخه درحق وفات سلیمان پاشا وجولوس احمدپاشایه .

معمد

(خدا وقتی که حظکا)

خدا وقتی که حظکا بنده‌یک خوی بکا خوشنود
اوریکی دوره‌وه بوی دی به‌پی‌ی خوی شاهد مقصود .

له هندستانه‌وه شش مانکدری تاخاک کوردستان
خدا شیخ احمد هنددی روان کرد بوملا محمود .

ملا محمود زنگنه یعنی قطب دأره‌ی ارشاد
له دوری برقدی هرپانک یا هودب و یا معبود .

له باش او ارشد ارلادی شیخ احمد له‌جی دانیت؛
یعنی وك ساسان جانشین حضرت داوود .

به رحمت جون اوان بابی‌نسه وه سر بخت اورحمان ،
خداات بم ای نتیجه‌ی خاندان احمد ومحمود .

نتیجه مقصده نالی و مقدم شرط تحصیلن ؟
 اوانهی بویه ایجاد کرد خدا تام بی موجود .
 امستش شیخ علی بالانشین اوج ارشاده ؟
 اویش وک باوک ویا پیری له زمردی اولیا مبدود .
 رضاش له و تسله به بی بخشه یاربی که قط نابی
 کل بی خار و بحر بی بخار و آتش بی دود .

- شیخ رضا -

(برازا عزیزه کم)

روم کرده بزم خاص برازا عزیزه کم
 امشو به صد تواضع و اخلاص و سرکزی .
 نوایم له درز قایسوم خوی و تابعان
 دویشتون دوریزه له دورهی خلهی کنزی .

کوتیان تمی کراوه به مخصوصی قایسوان
 خوی کورد به تیره ترک و کونی کیم بیلیر سزی .

پیم کون منم فلانه کیم مایه شیخ رضام ؟
 بیلیمدیسین خیس افسدی دیمک بزی ؟

وقتی کلام معامله زایم غرض چیه
 درحال کرامه پانسه وه اما به عاجزی .

- شیخ رضا -

(برخه نیری)

قومه کان بهودانه واحکمی له سر بحر ویره ،

برخه نیری کر نه نیری هرکمی صاحب مره ،

دیم به کثریا دهی درم کرفی المثل شیر تزه ؟

باقومیت و نزانن ام همو شور و شره

کشت له سر بزنی شل و کاوری کرو برخی لره

- شیخ رطاب -

(هاتوته کوشی)

مکر نالین من هاتوته کوشی

که وا کردوبه ترک سرخپوشی .

بهار گلشن حسن و جماله

به سوخهی سوز و نیتای ساده پوشی .

خلات دلبری وشوخی که ده درا

له پاش یوسف مزین بو به دوشو .

فلک توش عاشقی وک من که امشو

خریک ناله وکریه وخروشی .

مده و عظام له توبه ی عشق واعظ

اگر صاحب کمال و عقل وهوشی .

له من بد تر دهی زاهد اگر توش

شراب دست محبوبی بنوشی .

غرض بوفوت (کوردی) بوکه فوتا

ایتر بوکی به نازو خود فروشی .

- کوردی -

(روح شيرينم نهات)

چيشتم امرو زهرمار و روح شيرينم نهات ؛
 زخم كوئتم هاهه زان و مرهم برينم نهات .
 غم سري ليدام و يارم قط سريكي لي ندام ؛
 صبر و هوشم رر بوه غارتكر ديم نهات .
 دل ده سوتى چين به چين ده شيكته سريك و ك فتر ؛
 صاحب روى آفشين و زلف چين چينم نهات .
 من غم خوار دو غمبش خون جگر مى خوارده وه
 بويه كرام چند به چند فرميسك خوبينم نهات
 ديده و ك هور هزاران خون ده كر ييق و صدای
 بيكئين غنجه نوسبزه جزينم نهات .
 كوى سرم چوكان محنت دايه برخوى راي رقاند ؛
 العجب بو شهسوار خانه زينم نهات .
 كوئتمه وقت نزع و غم خستوميه حال غم غم
 (كوردى) بيكس بوم له هيج لاني صدای شينم نهات .
 — كوردى —

(درون زامداره)

درون زامدار و دل غمكته بي تو ؛
 سرم كيژونيم بي تينه بي تو .
 خوم بي هوشى به بر كم بلاسه ؛
 خورا كم خوينه شاديم نيئه بي تو .
 جيگم سحر ايه و حشيم يار و هاودنك ؛
 درك فرش و كوچك بالينه بي تو .
 سرم سمطور و سينه چنك و دل دف ؛
 خفت يا ر و مقام نالينه بي تو .
 رقيب رو ترش و اشك ديده سوربه ؛
 حيات تلخ و اجل شرينه بي تو .
 زمستان مبله كهى ياز برا كم
 بهاز عمر و دين هاوينه بي تو .
 اوامن بوم به شاو سلطان و والى
 نوخوا سا كا كه كيانى ژينه بي تو ؟
 — كوردى —

(حساب نفیحه زلفت)

حساب نفیحه زلفت لکل مشک خطا تا کم ؟
خطا تا کم صبا شد اهدمه تشبیه وهامانا کم .

له درج سینہ ما تا کوھر یاد رخ تویی
ابر شعلہی اوا شب تا سحر میل چرانا کم .

له سحرای شورہ زار عشق جانانہ کیسا ہیکم ؟
بہی باران انظارای ابد نشوونما تا کم .

بزائم کر له قبرای بوی دم تیقت له خاکم دی
ہتادہ مرمر له دنیا تا زخم خونینم دو اتا کم .

له سحرانا سحر وقتی فنسافی السور چہرہ من بی
لبر طاق بروی تورو بہ سحراب دظا تا کم .

(حمار محنت دنیا)

بدل کہین بالہ نشئی بی حمار محنت دنیا ،
(الا یا ایہا الساقی ادر کأنا ساء وناولہا .)

محبت زور بہ آشوبہ یہ پہلی تی ممکن یاران ؟
(کہ عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکلہا)

کہ باد سرچشم افشان دہکا کیسوی برچی
(زتاب جمد مشکینش چہ خون افتاد در دالہا .)

دلاہر چہ بی لاصح لعلیک وید بہ جی بینہ
(کہ سلاک بی خبر نبود زراہ و رسم منزلہا)

محل دستہ دنیا رفیق امروز و فردایہ ؟
(جرس فریاد میدارد کہ بریندید محملہا)

له ییم موج دریای اهل دل زاهد خبر دارین؟
(کجاسانند حال ما سبکباران ساحلها)

قصه‌ی من شهره تمامه تازه بی پوشم؟
(نهان‌کوی ماندان رازی گز و سازند محفلها)

وصال دلبره (سالم) معظمتر له هر مطلب ،
(متی ما تلقی من تموا دع الدنیا وامهالها)

(غیغ وخال ولب وطره)

غیغ و خال و لب و طره یار
سابل و سید و بنفشه و کنار .

تاله‌لای یاره فرحنا که دلم .
جی‌له کلزاره به بی فصل بهار .

کرچه آینه ده بی تیره له آه ،
آهم آرایش به چهره یار .

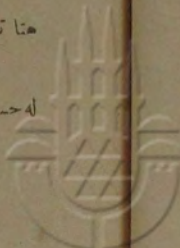
و که کسبکم له جنو نبازی عشق
بینه در مجلس و رسوا له قمار .

- سالم -

ATATÜRK KİTAPLIĞI

(نمردم من اکر ابحاره بی تو)

نمردم من اکر ابحاره بی تو
 نجم شرط بی هتا او خواره بی تو.
 درونم خالی په وک نی نه نالی؛
 هواریک چه پر هاواره بی تو.
 بتاییم کویره هلنای بی روی کس؛
 مزه م بک دلی بی بزماره بی تو.
 قسم به وشربت دیدار پاکت
 شرابم عین زهر ماره بی تو.
 له کن تو خار و خس کلزاره بی من؛
 له کن من خرمن کل خاره بی تو.
 له لای من باوجود ناس واجناس
 کسی تیدانیه ام شاره بی تو.
 هو روزی له تا و هجران امسال

İSTANBUL
 BÜYÜKŞEHİR
 BELEDİYESİ
 ATATÜRK KİTAPLIĞI

تتمنام مردن پیراره بی تو.
 هتا توم آشانبوی اشنا بون
 امیسته موبه مو اغیاره بی تو.
 له حسرت قد سروت چاو (نالی)
 دوجو که بلکه دو رو باره بی تو.

- نالی -

(تشریف نو بهاره)

تشریف نو بهاره که عالم دکا نوی ؟
 دل چونکه مثل غنچه به بویه ده بشکوی .
 لم وعده خوشه دا کل وکچهره نیکن ؟
 یکرنگ و متحد به دل اما به تن جوی .
 لم خوشی به که هیزم مطبخ سوز بوه
 ماوم عجب له دیده صوفی که ناروی .
 تیپ شکوفه خیمه هلا له هر طرف ؟
 یاشاه نو بهاره هلبداوه هو ردوی .
 دنیا که کلکی بویه قربان اتوش وره
 طالب به کل به قیدی چیه کل کلی بوی .

نالی

(دارالملک بابان)

له فکرم دی سلیمانی که دارالملک بابان بو
 نه محکوم عجم نه خزه کیش آل سامان بو .
 لبرقایی سرا صفیان ده بست شیخ وملا وزاهد ؟
 مطاف کعبه بو ارباب حاجت کرد سیوان بو .
 لبرطسایور عسکری نیبو بو مجلس پاشا ؟
 صدای موزیکه و تقاره تا ایوان کیوان بو .
 دریغ بو او زمانه او دمه ارعصره اوروزه
 که میدان جرید یازی له دشت کانی اسکان بو .
 به ضر به و جمله بی رغبتی تسخیر کردو تی هلا ؟
 سلیمان زمان راست دوی باوک سلیمان بو .

عرب انکار فضل ایوه نامک افضلن اما ؛
صلاح الدین که دنیای کرت له زمره ی کورد بابان بو .

قبور پرله نور آل بابان پرله رحمت بی ؛
که باران کف احسانیار وک ابر نیسان بو .

که عبدالله پاشا لشکر والی سنه ی شمر کرد
رضا او اوقته عمری پنج وشش طفل دیستان بو .

- شیخ رضا -

(دل غمگین وچاو پر له کریان)

یار دل غمگین وچاو پر له کریانی دوی ؛
آری آری کل له باغان آو بارانی دوی .

هرکس روی نو ده بیتی خوی به قریانی ده کا ؛
چونکه ابروی تو هلال عیده قریانی دوی .

او له چاو ام به خوردی و آ کر دل تا کوزیتوه ؛
ام تنوره خند به تارو آو طوفانی دوی .

عشق سلطانیکه هرکا رو له ویرانی بکا
آه سرد و اشک گرم و حرک بریانی دوی .

دور له تو دل هنده بی آرام و بی حال که ونوه
ای مسیحایی نصر له و لیوانه درمانی دوی .

روم او از رد بو و کوباز له داغ عجز تو ؛
عشق ایستا که له من سیل بهارانی دوی .

- -

(حوشه بیکم هیه)

حوشه بیکم هیه به قدر ای ؛
روز علاجی دم کم پیشو ده پی .
منفذ و درز آودزی هر چند
دهی کرم دهی وتم به دست و به پی .

شوکه هات دم ده کاته وه وک هار
وا درانم سکه و به من ده جی .

- شیخ رضا -

(ماینه گویت)

ماینه گویت جاران که ده تکوت روتی روت آهوه .
ایسته هستانی لهر آخور به یاهو یاهوه .

فط له یک قاصناق کی جونادی و هشتالره ؛
سال دوازه می مانک سواری تا بم وهر مانده .

کر به آوزنکی پراسوی امسر اوسر هیلدیری
هنده نابزوی بزانی ماره یاخو سردوه .

خاون پیشوتی نازانی که تاریخ و سنهی
چنده اما من له پیران قدیم بیستوه ؛

وقتی مادرشاه محبومی کرده سر اقلیم روم
تازه کویا او له زک دانی خروجی کرده .

- شیخ رضا -

(رفیق کونج محنت)

رفیق کونج محنت عاجزن هرشو له نالینم ؛
 کربزانی لبر ایشاو موج بحر اسرینم .
 اگرچه روز وشو مشغول نغمه‌ی مطربم اما
 له غم خالی نیه سانی دله‌ی عزون و غم‌کینم .
 اگر ممکن بی وصام که من مردم وصیت بی
 له‌باتی قوم و خویشانم له سریم بکا نینم .
 شهید عشقم و ممشون و کفتم بومکن یاران ؛
 گواه حشره بودعوای شهادت برك خونینم .
 له برده‌ی طاهری کرنی صدای واه عاشق یارم
 ایتر حاجت نیه بینن ملا بو وعظ و تاقینم .
 عبت عجری ملائک دین ده برسن اعتقادیم
 که قادر خوی دزانی من له سر کام مذهب و دینم .

(به غایت داپریشانم)

فلک رحمی به حالکه به غایت داپریشانم ؛
 رهنده‌ی زید و مسکن دور له یار و قوم و خویشانم .
 ده‌لین مهماننیز و دانواز و صاحب اکرامی ؛
 ده‌سا بوکینه و امن بی توا و درویش و مهمانم .
 چه منت کر نوازشت و نمازفکدی لکل منعم ؛
 به من فرضه که روت و مستحق خیر واحسانم .
 عزیز و خوشه و دست کل عالم بوم امستاکه
 غریب و بیگس و تنه‌انشین کونج عجرانم .
 لبر جور و جفای یاران نیه ناله و فغان من
 هلاک لوم و طعمه‌ی تا کس و خنده‌ی رقیبانم .
 کور (عجری) ده برسن مذهب و بر و طریق من
 عزیز مولامه قادر بیرمه محموده سلطانم .

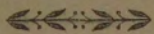
- عجری -

(امان مردم علاجی)

امان مردم علاجی ساله ری ی پشمبرای چاری ؟
 وصال یاقتل یالسکین لهسه بوم بکن کاری .
 وها سوناوم اصلا تاب فریادم نما سادهدی ،
 رفیقان نیوه سوتن ایوه نامرد عرضی هاواری .
 له کونج سینه دنک های وهوی دل دی بهجزونی ؟
 ویران بی نمدی ساتی لی نهی ناله ی برینداری .
 الای هرکس ده جم منم ده کن خوت بوچی رسوا کرد ؟
 دریغ کوا حالزانی ربی توشم بینی بیماری .
 لهزیر بار غما واشان صبرم ریشسه وابستا که
 فراق یار لبر آخر شری لیم بو به سر بازی .

İSTANBUL
 BÜYÜKŞEHİR
 BELEDİYESİ
 ATATÜRK KİTAPLIĞI

صبا یاران مجلس کر هواله ی بن بپرسن لیت
 بلی کیشایه میخانه دوچاو بیچوه عیاری .
 درو یاقوت ده باری لهم کلام شیرین کوردی ؟
 دریغ کوا له دنیا دا قدر دانی خریداری ؟
 - کوردی -

(لطيف و سرو قد و گل جيبی)

لطيف و سرو قد و گل جيبی ؟
حريف و دلفريب و دلشيبی .

لكل هر بر ترين شوخى جدايى
به هر آنى له حسنا به ترينى .

خريك دلو زى دشمنانى ؟
لكل يا ازان يكدل هر بكيفى .

به جورى بى حسابا و لطف اندك ؟
له صد لازهر و يك لانا كيبى .

ده كا تسخير دها لعل لبوت ؟
سليمان حشمت و صاحب نكيبى .

- سالم -

(ميرزا وره ليم لاده)

ميرزا وره ليم لاده دست من و دامانت ؟
ايمن مبه ليم نك ييم يك دفعه به ميدانت .

تو قازى و من شاهين مقرينه به دوره مدا ؟
نك حمله برم كير كم چسكى له چيقلدانت .

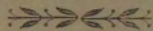
من طغزل و توصوعوه قصدم امه ته ناكاه ؟
مخلب ليرت كير كم درحې له عقب جانت .

من شيرم و تو گاوى شرارى و نارسى ؟
چسبن كم و بشكينم و لك نى همو اسقانت .

بومن قلمه زره بو تو سپره دسكا ؟
بو تجر به بالهستم يك حربه له قلغانت .

نوڪ قلمم تيزه وك نوڪ دروش نو ؟
 سوهازده به فكرم وك كازن برانت .
 رنگينه هموشعرم وك نقش آكلتوي زين ؟
 مضمو نكشه فكرم وك قلاپ درومانن .

- سلم -

İSTANBUL
 BÜYÜKŞEHİR
 BELEDİYESİ
 ATATÜRK KİTAPLIĞI

او شعرانه درحق ميرزا سليمان سراجيه .
 (شرح غم)

بیم رقم کم کرله شرح غم کمی
 مانی ده کبری ضمیر عالی .

پسته یادم هر سحرکه روی تو
 دی به سرروما له هرچاوم بی .

جاومن مخفی ده ریزی اشک سور ؟
 تانتانی درد دل ناسخرمی .
 تا به کی لم کاره کوتاهی ده کی ؟
 ای طیب درد کاری مرهمی .

بند دیو بختنه کاووس دل ؟
 ساه وصلت بونجانی رستی .

(بابل طبع)

بابل طبع اواديسان نسا خوانی دهکا؟
نکنه سنجی بذله کوبی عنبر افغانی دهکا .

هرکسی اظهار دانائی بکات و مقصدی
خود پسندی بی یقین اظهار نادانی دهکا .

صابطهی طبع نسواری ادعای شاهی هیه؟
مختتم دیوانه دعوی تحت خاقانی دهکا .

شاهد فکرم که بینه جلوه گاه دایری
شاه خسرو روح شیرینی به قربانی دهکا .

نوک خامه‌ی من که بینه معنی آرایی کمال
خط به خط اظهار نقش و صورت آرایی دهکا .

یومن پرغم چه حاصل طرف باغ؟
خاصه کلاشت چمن بو بی غمی .

دیده نایینی به غیر از زلف یار؟
هر طرف وک حال سالم درهمی .

- سالم -

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

خاطر يك شوخ و خوش و بی غم و جم جم هیه؟
ایسته بوزلف کسی مشق بریشانی ده کا .

اوکسه تجدید نعمت بی مراد و مطلبی
مثل نالی امتثال امر بزدانی ده کا .

- نالی -

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ATATÜRK KİTAPLIĞI

(جسته خستهی درد کرمام)

به هاوین جسته خستهی درد کرمام ؟
به زیستان دلشکستهی برد سرمام .

له هیلاهی زمیندا وک شتر مرغ
من قدس آشیان بی بال و پرمام .

له قرب قاب قوسین دو ابروت
من ادناچه دور و دریدر مام .

بلا کردان بالات بی اکر چوم ؟
فیدای هندوی خالت بی اکرمام .

له دارالعلم تحصیل معارف
وگور نالی چه ول و بی خبر مام .

- نالی -

(فتوحات کاشفی)

بنواره نو بهار و فتوحات کاشفی .
 کازاری کرده وه له دمی غنچه پیکسی .
 مردارو بردو هرکلی رنک خلایقی .
 هر جود نو بهاره که عالم ده کا غنی .
 خدای سوزو - سوری بر کرده جبل
 دامنی ورد سوره که دستم به دانی .
 نرم هزاره قلقر اغساره دهر گل ؟
 صوفی برو به به دولا توله ایمه نی .
 دیسان له بکره برده کلچین و باغیان
 بلبل کساری کرت و دل غنچه راجنی .

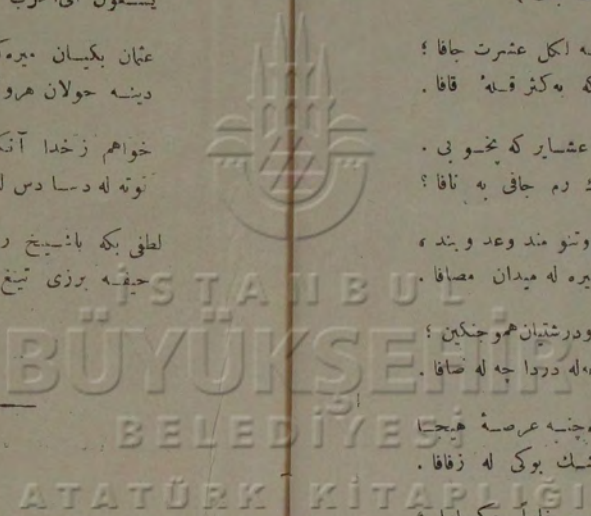
(دمت سایینه قرمان)

که توی قبله دمت سایینه قرمان ؟
 له سر قبله دلم مشکینه قرمان .
 وره بنواره دو دست حتاییم ؟
 حتایی چه همو خو خوینسه قرمان .
 شتقه که غیر حب توی تیدانی ؟
 به دست خوت دلم در پینسه قرمان .
 ابو خلیف خلایق خلتان مدحی ؟
 خلایق من همو هر جوینسه قرمان .
 سوری چاره کانت ناونوی ؟
 به نالی فتنه بس بنوینسه قرمان .

(عشرت جاف)

خزمینه مدن پنجبه اکل عشرت جافا ؛
 میر وله پخی جا که به کثر قله قافا .
 کی بی له دلیران عشایر که پخوبی .
 وک تیر اجسل نوك رم جافی به نافا ؟
 خوزریز وشکرپیز وتو مند وعد ویند ،
 کامیان کنه وک شیره له میدان مصافا .
 چونکر-بن ورد ودرشتیان هموچنکین ؛
 می ساریه نشئی چه له دردا چه له صافا .
 وای غم وپروا ده جنبه عرصه هیچجا
 توناجی اسر دوشک بوکی له زفافا .
 یانون الی الحرب صفاراً وکباراً ؛

یسعون الی الحرب ثقلاً و خفافا .
 عثمان بکیان میره که او وقتی بلی دهی
 دینه حولان هروکو حاجی له طوافا .
 خواهم زخدا آنکه شود دشمن جاهش
 توتله دسا دس له ملا مل له طسافا .
 لطفی بکه بانسیخ رضا بیتوه کفتار
 حیفه برزی تیغ مجوهر له غلافا .
 — شیخ رضا —

(استریک روت وقوت)

میر به صد منت هانردی استریک روت وقوت ؛
 چواربلی سست و سقت اندامی هر وک عنکبوت .
 خاونی آلیسکی نالیم بی نداوه مطلقا ؛
 داوی بی اما وکریستومه قوت لایموت .

یشتی ریش و شانی زامدار وجدو بو ناعلاج
 چند قروشیکم هو بوم دا به نوت و عزروت .

سید فتاح مهترم روزی به حجت لئی نوی ،
 کلکی درهیناله بن انجابه عاسم کوی ی بزوت .

کرچه نانوانی بیزوی هند لروکم قوتیه ؛
 دنکه جریبکی نشان دهی تا قیامت دی له دوت .

پوش له لای حلوا به حتی کرپلوشی چسک کوی
 پای دهه لولی دهه قوتی دهه وک زیره حوت .

کر قلوبی ام اجنه ی نیره چار نا کوی بکر
 شیخ رفایی علاجیکا به اسمای حاجلوت .
 صلحت وایه هتا بخوار دووم بی نیرموه ؛
 زور ده ترسم دفعه بی قوتم بدا نکا به قوت .
 - شیخ رضا -

İSTANBUL
 BÜYÜKŞEHİR
 BELEDİYESİ
 ATATÜRK KİTAPLIĞI

(کله شیر)

کله شیری به رضا لازمه کرما شسانی ؛
زیرک وچابک ودمکرم ودر و شرانی .

کله شیری که قبی کرت له بنا کوی ی کله شیر
پر بدم بی بچری هرک سک هورامانی .

کله شیری که اگر شیر نری پنه مصاف
رای رفینی به شقی مثل کرتالانی .

به دریزی وکو مولان بکه کدی .
به جسامت وکو کویخازله کدی بیانی .

ای تقبیزاده بنیره کله شیریک وها ؛
بورضا کدی سک کدی قابیه کدی کالانی .

- شیخ رضا -

(بریندار خدنگ چاوتوم)

چاوه کهم خومن بریندار خدنگ چاوتوم ؛
زار و بیمار و گرفتار کمشد داوتوم .

ویل و سرکردان و خوار و عاجز و آشفته حال ،
دل به تالانچوی - پای کاکول تیک آلاوتوم .

کرده برسی داد و کریان و ففسانت بوچیسه ،
راسته غلایز مرده نیم اما جگر سوناوتوم .

صدکه تو فکر اسپر خوت نیه اما امن
خواده زانی خوکه روز بی خورد و شوی خاوتوم .

من لبر پیری قدم خم نبوه کرباور ده کدی ؛
قد خجیده ی فرقت بالای وک لاولاوتوم .

(به قربان سرت بم)

جاناورد ام جزنه باقربان سرت بم ؛
بو تیر قضاى چاو حسودان سرت بم .

شادن له تمانسا و نظرت محرم واغ-ار ؛
سروت نیه تنها هر امن دردننن بم .

رضیم بدیم هر وکو خاک بر پیت بی ؛
شاید کله رى مدرسه دا رهکدرنن بم .

توبو دورخ خوتوبه شاها وکو فرضه ؛
دایم که له پیش ا-سپه که تا وک نفرت بم .

ارخسه وکو لطفه به هجرى نظرى که ؛
قربان غضب کرن وکوشهى نظرت بم .

- هجرى -

قتل من کس نیه بوختان ناحق بوچ بکم ؟
من نهید خنجر مژگان نازه ساوترم .

هرکسى عبید و مرید مرشدیکه سا امن ؛
هر وکو هجرى مرید و جانفداى هاو ناونوم .

- هجرى -

ISTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(هاوارچه مظلوم)

به دست ام چرخ کچر فواره وه هاوارچه مظلوم ؟
 چه مالوریا ورنجورم چه مهموم چه مقوم ؟
 نیسه ممکن له دلدا ذره شادی چه خاکی کم ؟
 مکر روز ازل غم بو به روزی و رزق مقوم .
 له مکتوب زمانه کرجیه زور و قسه نظر بازم
 نیو حرفی به غیر محنت و داسردی مفهوم .
 علاومی درد دنیایی له لایکیکه وه حسمین
 کرفتار رقیب شوم و بدر کردار و مذموم .
 هتسا دم مرم بلا مشغول آه و شین و زلاری م
 که دنیا وایی طالع وایی دشمن وایی مدوم .

(نکتهی دمی)

نکتهی دمی مخفی له فلاطون خیاله ؟
 سربکه به صد فلسفی ایضاحی محاله .
 من سعطی ام علمه مه له و قته وه قربان ؟
 نوخیز خطلت حاشیه فن جماله .
 پروانه صفت دل به چرای عارض یاکت
 سر باخته و سوخته بی پرو باله .
 سرمست و بریندار مژه و چاو خساره ؟
 ماتمزه و ووشیفته پرجم و بخاله .
 آهی که غلام و خدم حضرت یاری ؟
 نالی بخزه کوبته وه وک حلقه له ناله .
 - آهی -

(خدا هلنا کری)

خدا هلنا کری چارم ائنده شیت و شبدایم ؟
 له مابین خلاقدا وها مهتوک ورسوا یم .
 کلی دفعه دلم بیم دل بکورم خوم لهوی لادم ؟
 له دوری دا خریک ماوم بلا و اچا که بکرام .
 چه انصاف که ای نی قامت و غنچه ذهان و شوخ
 و کو بلبل همیشه هر به هاوار و به غوغایم ؟
 هتا که ی ساز قوم بخت دوریت بچیزم من ؟
 به شیتی ویل و سرکردان دشت و کبو و صحابیم .
 ده بی آهی له جزن و وصل دلبردا به زبان
 قد باریک و لیسو آل و چاو مست و شهلا یم

- آهی -

(احمد پاشا)

امه سه روزمه که حیران و پریشان ده کریم .
 کیم هیسه غیر ولی نعمت فرخنده تبار ؟
 یعنی همنام بی حضرت احمد پاشا
 فخر دین کان جیسا بحر کرم کوه وقار .
 مدیحی احسانی بکم حلمی بکم عدلی بکم ؟
 به خدا خارجه اوصاف حمیدی له شمار .
 طبع حواد کریمی ، و کوقا آنی دهلی ،
 زر به قطار همی بخشد و اشتر به قطار .
 کف زر بخشی که وا منبع در و کهره
 مثل بجزیرکه که نه ساحلی بت ونه کنسار .

(نوتنه کئی پدشمه)

نوکنظری درحق من ایسته که اگا ؛
من ماوه هوای سحبت توم هرله دماغا .

بو نوتنه کئی پدشمه و شاور و شیتنه
شیت بوم و نهات وقته دلم درچی له داغا .

ری ی نوتنه که باجکیری اکر زورده ده فرموی
وی ی خاصه به شوخالی به بابی به بلاغا .

— شیخ رضا —

(پدشمه) (شاور) (شیتنه) . امانه اسم دهائن .
(خامه) اسم نه ره .

تافلک دوره بدات و بگری شمس و قر
تا وکو دین وده چی بیت و بیچی لیل و نه سار

به مرادی بگری شمس و قر چرخ فلک ؛
ظفر و فتح قرین ، بخت معین ، طالع یار .

— شیخ رضا —

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(مایه کھی کوینخا علی)

کی چوزانی کوجلهی سعتی شکاوه یا ملی :
واله حال حالولادا مایه کھی کوینخا علی .

چوم بزاتم مایه یاخو مردوه وقتی که دیم :
شاه ماری سسته نابزوی رک قاج و قولی .

دام به سر خوددا کوتم واحسرتا بومایه کویت ؛
دک به میراتم کوی دسبند وهوسار و جلی .

نبض وقاروروی اگر صد طارن شایا کا حکیم
دردی نازانی چیه حتی نکا بین سلی .

- شیخ رضا -

(ده کم شین)

له هجران کل سورم ده کم شین ؛
ده ریزم دمبدم فرمیسک خوینین .

له بازار غم عشق کلیدا
تلف بومایه عمر و متای دین .

بلیسهی آکر کورهی درونم
ده پیکر قرص ماه و عقد پروین .

همو عالم له مالهی من به تنک هات ؛
لبو بختم ده نیرن لمن و نفرین .

وها دردم کران و سخته ، بومن
فلک ده کروی لائک دینه تالین .

- خسته - (؟)

(دل له مخنت کبله)

۱

دل له مخنت کبله ریم کن باله غم درچم له شار ،
امرو روژ بکه له جمع مردمان بکرم کنسار ؛
دسته اژنو دایتشم بیچاره وزار و تزار ؛
موسم عیداست وما نومید از دیدار یار ؛
عالمی درعیش و نوش وما و چشم اشکبار .

۲

ای رفیقان بین به مردی چار ام بیچاره کن ؛
غریق لجبی ژرف و دردم آلم دمه سرتابدن ؛
نو نهال شادمانیم بو نجی ساریشه کن ؛
هرکسی بایار درکشت کلاستان است و من
زاشک سرخم شد کنسار از داغ هجران لاچار .

۳

ام جهانه خله بو مردم ولی بو من سسقر ؛
عمر شیرینم به تلخی چو لبر طول سفر ؛
قط له مدهی عمر خومدا هفته بی نمدی حضر ؛
سینه سوزان دلفروزان کوچه کوچه در به در ؛
کس مبادا همچو من آواره از دار و دیار .

۴

لهو دمه تاحال له داو دوریا کوتومه بنسد ؛
نیمه فارغیم به آنی قسط له آفات و کزند ؛
دوژر و ششو مشغول ام ذ کرمم به آواز بلند ؛
بی نوا و دل پراز خارا و غریب و دردمند ،
دست بر دل سربمزانو چشم درره دلفکار .

۵

دیشه گویم دایم به زاری ناله محزون دل ؛
 بی قراری واضطرابه سال ومه قانون دل ؛
 داجی کاخ مراد و تیکشکا استون دل ؛
 بکره جویی شد زهر چشم روان از خون دل ؛
 عاقبت کردم دوا داغ فراق سر چنار .

۶

کس بی سالم له دنیا دا و کومن توش درد ؛
 بی نوا کوتومه غربت ناتوان و رنگ زرد ؛
 شعر مولانا دم خونیم هلهه کیشم آه سرد ؛
 خالدا کرنیستی دیوانه و سحرآ تورد ؛
 توکیسا و کابل و غزنین و خاک قندهار .

- مولانا خالد - سالم

(حارث)

۱

ای حارث اکر دولت وجه وحشمت بو ،
 در و کهر و اولؤل و عمل و درمت بو ،
 خوبان سیه مو و پری رو حرمت بو ،
 هر چنده که عمر خضر و جام جنت بو ،
 چونکه املت زوره چه عمریک کت بو ؛

۲

گاهی به دعا رو ده که به قبله حاجات ،
 گاهی له رعیت ده بی به مرک مفاعات ؛
 ما که ای له دلا قسط به اید فکر مکافات ؛
 ای جامع دنیا و قیامت به خیالات
 او روزه که زویی نه اوت بو نه امت بو .

۳

ای منکر افسرده ظالم دل وید ذات ،
 وهی زاهد باطن بد وظاهر به عبادات ،
 بی تربیت مرشد و بی طی مقامات ،
 دویی چه بوده تدا به زبان لاف کرامات ؟
 امر و ندمت بو نه دمت نه دمت بو .

۴

اول فرحی دا فلک آخر غمی هینا ؛
 کم بوله دهن خنده و دل مانی هینا ؛
 باقل دم مرکه که هناست کمی هینا ؛
 عمرت نفسیکی که همو عالی هینا ؛
 بمره له غمیدا که همو صرف غمت بو .

- نالی -

(قربان توز ریگتم)

قربان توز ریگتم ای باد خوش-مرور ؟
 ای بیک شاره زاله همو شار شاره زور ،
 ای لطفه کهت خفی وهوا خواه و همدم ،
 وهی سروه کهت بشارت سرکوشه حضور ،
 سوتا رواق خانه صبرم درو درون ؟
 نهی ماوه غیر کوشه ذکر بک یا صبور .

همم هممنان آهم وهمم همکاب اشک
 رحمی بوم آه و اشکه بکه هسته بی تصور .
 وک آهه کهم دوان به هتاخاک کوی یار ؛
 وک اشکه کهم روان به هتا آو پرد سور .
 بهو آوه خوت بشو له کدورات سر زمین ؛
 شادین به وحل بیکدی که توی طاهر او طهور .

ابحا مویسته ناده کی به عین سرچنار ؟
 اویک خوش که یرله چنار وکل وچنور ؟
 چشمیکه مثل خور که له صدجی به روشی .
 فوران نور صافه له سر برد وک بلور .
 یا عکس آسمانه له آوینده دا که وا
 استیرم کانی راده کشتی وک شهاب نور .
 یا چشمه سار خاطر پر فیض عارفه
 ینبوع نوری داده رژی له کیور طور .
 ده مکوت که چاو خومه اکر بکره جوی اشک
 نبوایه تیزو بی نمر و کرم و سوسور و سوسور .
 داخل بی به غیر سارای خاک و خورل
 حتی نکلی به شار استهبانیا عبور .

یعنی ریاض روضه که تیسدایی چند دی
 مشکین دهبی به کا کل غلمان و زلف حور .
 سیری بکه له برد و له دار محله کان ؟
 دوری بده به پرسش و تفتیش خوار و زور .
 داخو درونی شق نبوو به سرشقام ؟
 پیرو فتاده تن نبوو دار پیر مصور ؟
 ایسته ش به برک و باره علمدار شیخ اباسی ؟
 یایی نو او برکه کراوه به شخص عبور ؟
 آیا به جمع و دائره به دور کانی با ؟
 یاخو بووه به تفرقه شورش نشور ؟
 سیوان نظیر کنبد کیوانه سبز و صاف ؟
 یاخو بووه به دائره انجم قبور ؟

ایستش سرشک عشقی هیه شیو آودار ؟
 یاخو بووه به صوفی و شک له حق به دور ؟
 داخو درونی صافه کورده ماوه تانجه رو ؟
 یاخو اسیر خاکه به لیلی دهکا عبور ؟
 سیر یک خوش له جیمن ناو خانقا بکه ؟
 آیا ربیع آهوه یا چار - ستور ؟
 سبزه له دور کل تره وک خط روی یار ؟
 یابوش و سکی زوره و کوریش کا که سور ؟
 قلبی منوره له حییدان ناز دار ؟
 یاوک سقر بره له رقیبان اند هور ؟
 دسبندیانه دین و ده جن ضرور و نارون ؟
 یا حلقه بانه صوفی ملخوار و منده بور ؟

میلی بکه له سبزه درختان مدسه
 اوراقیان مقدمه شینه یانه سور ؟
 حوض پری که نائب دیدی منه لوی
 لیلای دی دانهاتووه وک سبل شیوه سور ؟
 چای بخه له سبزه سیراب دائره
 جی ی جلوه کا جاوه کهمه زمه یانه زور ؟
 ایستش کنار حوشه که جی ی بازو کوشکه ؟
 یاری ی تیدایه یا بووه ته معرض نفور ؟
 تو خدا فضای دشت فقیان امیسته کاش
 محشر مناله یا بووه ته چول سلام و تور ؟
 واصل بکه عبیر سلام به حجره کهم ؟
 جی ماوه جی ملوه له هیوان و طاق و زور ؟

زارم و کو خلال و ضعیفم و کو خیال ؟
 آیا ده کومه زار و به دلدا ده کم خطور ؟
 آیا مقام رخصته لهم پینه بیوه ؟
 یا مصلحت توقفه تا بوم نفع صور ؟
 حالی بکه به خفیه که ای دار سنکندل
 نالی له شوق تویه ده نیری سلام دور .

- نالی -

(جواب)

جانم فدای سروه کت ای باده گهی - حجر ؟
 ای پیک مستعز له همو راه پر خطر .
 ای سروهی جمال مه آسای دلبران
 شانه زنی به کاکل تورکان سیمبر .
 گهی دینه خنده غنچه دمی بی وزیدنت ؟
 کر نوبخی درخت چین ناگری نمر .
 اجناسکن جمیع نباتات عالی ؟
 رغنا کشی له تربیت قامت شجر .
 محنت اونده زوره دلم هنده تنک بووه :
 دود هتاسه سحرم هوری کرته بر .

همت که چابکانه به اجرای مطلبم ؛
 لیره برو و کو که لوی هاتی وک تتر .
 بوملک شامه نامه من سوی نالی به ؛
 هر حرف او له وضع ولایت ددا خبر .
 پرسویه ظاهرا له رفیقان یکجهت ؛
 احوال اصل شهر و محبانی سر به سر .
 سیوان پرله شخص ستمیده خوار و ذور ؛
 هر قبر بر غمناکه له هرلا ده کم نظر .
 اوحوضه پرده بو که و کو چاوه کان تو ؛
 تقبیره آوی وک دل مردان بی خبر .
 سوتا دلم به حالت جویار سر چسار ؛
 لیلوه چشمه ساری و کو چاو بی بصر .

زستان اواین بو درا برک شیخ ایان ؛
 ایام ارنده شومه له تخصیص ددا ضرر .
 وک بیر ساحورده خمی دار بیر مصور ؛
 مشغول لغزشه همه جای تا به سر .
 وک چاو بی غمناکه همو شیو آودار ؛
 بس مشکله له چشمه اوقطره پتدر .
 امر و فضای بازیکی جای رهنه ؛
 لهو دشته دی له غیبه وه آواز الحذر .
 سربانی پر له کتردم و دیواری پر له مار ؛
 کولان پله رهن و صحرای پر خطر .
 دل نایی بلیم چیه سامان حجره کت ؛
 هر نار غنک پتوته به هر لادکم نظر .

نایی صدا له پنجره کهای جز فغان جغد ؛
غیراز شقام مور نیه شوین پی کززر .

تو خدا بی به حضرت نالی دخیلی هم ؛
هم نوعه قط نکا به - ایابیا کززر .

الم صفت له بککبیا بای هلاک ؛
من کردم اونکا له غما خون خور هدر .

- الم -

(شکوای حال)

آواره خاک وطن وسیر وصفا خوم ؛
بامال غم غربت وصد درد و بلا خوم .

بی یار و دیار وحشی و مجنون بیابان ،
مهجور صفای مجلس ارباب وفاخوم .

سیر کشته بحرای خوی وساحه سلماش ،
رسوای عجم مسخره شاه وکدا خوم .

ام طالعه نحسه می خستوتو فلاکت ؛
آشفته دست ستم بخت سیا خوم .

مکتوبه منه ناو طاقم جندرمه خدامرک ،
دوچار هزار درد سرو قهر و سزا خوم .

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
TATÜRK KİTAPLIĞI

سوردانه عرق خو اردنه که ریکه مپرسه
سرسام هزار هلهله و رقص و سما خوم .

روزی که سفر بی و کوسک عرق قوراوم؛
وقت حضرتیش توش هزار درد و هاخوم .

روزی خبر حرب و دمی مژده صاحجه؛
اقتاده له تاو دغدغه خوف و رجا خوم .

بی مسکن و بی چادر و یاغمو رلغ و یا تاغ ،
عریان و پریشان به مثل کورک چیا خوم .

باران و قور و دهشت سرماش به هر جا ،
پامال دس شدت بفر و رشه با خوم .

خوپکسمد و خپله جور، ساور و گوشت کا،
آوساندی زکم عین و کورشکه کلاخوم .

دومانک دهمی نمدیوه صفای بزم پلاواغ؛
درناچی له دل هر به امید و به تما خوم .

بوسی و رش و روت چلمکن و بی باره و توتن،
حسرتکش دو قوم جگره و بیاله بی چاخوم .

وا دام درووه پینه له سر جاکت و شلوار
کوراوه سر و صورت من و کجله کلاخوم .

نایینی طراوت له رک عمر و حیاسم؛
الحق و کونوی قوسه به بی برک و نواخوم .

توک سروریشم له غما بوز و دریز بو؛
بم وضعیت ریشه وه وک خواجه خناخوم .

کافر بزهی دیشه وه بم حاله پشپوه؛
وادن به در و قور به سر و نوش بلاخوم .

بوشار سلبانی به فریاد و فغانم ؟
دائم له خیال و غم تبدیل هوا خوم .

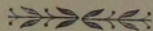
بی شہ، لبر درد و غم وقہر و سرات
محروم ثواب و سرف و خیر دعا خوم .

بی طاقت و بی سمت و جبران و پریشان ،
ہر منتظر لطف نبی فیض خدا خوم .

شعرم و کو طبعم کہ پریشان و خراب
محبوب و سرافکنندہ جمع شعرا خوم .

عارف اثر مرحمت و لطف خدایہ
بونفعت دین و وطن جان بہ فداخوم .

عارف -

(کلکوی تازی لیل)

آرزو شم وہ سیر کلکوی تازی لیل ؟
نہ پایہی مزار او لیل پر میل ،
جہ دیدم وارن اسرینان چون سیل .

شم وہ سرینش بہ ودلہی پر جوش ؟
سنتک مزارش کرتم نہ آغوش .

دائم ای دل سوز قیس پوست نکول :
مبارکت بو یانہی تنہای چول .

کری نار عشق دوری بالای تو
کاری سیم کردن ای تمام نو .

نہ وہ روز آرام نہ شو خامن ؟
چون جم کل کران کلار او من .

جاو - اوه کردش ای جرخ چپ کرد
من ونو وه زور چه هم جیسا کرد ؟

تو بردن وه خلك سیای تنك و تار ؟
من مام پهی عذاب خفای روزگار .

هر رو چون مجنون خاطر چه غم کیل ،
هر لیل لیلمن نه مردی دجیل .

شوان تا ورو شین و رورومن ؛
کشت پزارایی تنهایی نومن .

ستارم شومن بخیم لیویان ؛
چون آهوی تنها سریم شیویان .

یه حال من شای وفا واران ؛
همراز توکین صبا تا ابواران

له جیاتی باهر قیس غمکینت ،
کام تنك سببا شو چه بالنت ؟

-- پهی جیش -- و مای دیدم تارنبو ،
زنده کی چه لام زهر مار نبو ؟

او ربدی مخمور آهو بینر تو ،
او زلف قطران شر انکیز تو ،

وه مودای چل جنك توناتا مکرد ،
ایسته بشیون چون ریجانهی مرد .

الحاصل هر چند شین و زاریم کرد ،
نه پای قهر لیل بی قراریم ارد ،

نه دای جوام نه ذره دنك کرد ؛
انحزار بلدیم چه کردون وه برد .

خاك و دست زور زنجیرم كردن ؟

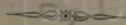
یاد همرازن چه بادم بردن .

هنده خاك و سنگ و جسمم بارن ،

نه جاگهی جواب نهرای گفتارن .

— محمد آغا —

ام ذاته بدر بند فقره بی شمه ره . اهجهی کورد
ایرانی همه . نه ندوار و نه هذا له شعر دا وله تصویر
خاندان صاحب اقتدار بووه .

ATATÜRK KİTAPLIĞI

ریسان هم چه نووتم ای دلروز

حکیم زمان درد مجنونروز

هم نسریخت زار زار منالام ؟

خاک یانهی نوت و چه مه ملام .

نو هیچ نیت و سنگ شین وزاری من ؟

چه آه و ناله یی قراری من .

پهی چیش مبل ویم چه لالت کم بین ؟

مرعهه و پیمان چه یادت شین ؟

دیم دنیکی آما نه توی خاکه و ؟

نهو یانهی تاریک حمرنسا که و ؟

آما نه کوشم چون راز جازان ،

واتش ای مجنون وبل کوهساران

(پیر پاك چه كرد)

پیر پاك چه كرد خاك نا-سوتی !

متر لمكی سررز سر ملكوتی !

متصف به وصف شانی و صفائی !

مشرف به فیض تجلای ذاتی !

نامهی روح افزای شیرینت یادا ؟

دل وه مردمك دو دیدش ساوا .

توی درون چه نور صفا داپرداخ ؟

بوی آشناییم دا نه روی دماغ .

ار وه بیگانه ور دو-ستم زانی

تو حساوه نی وه هر چه وانی .

ور راضی وه یاد خستهی دلکپیری

یا ششیخ تو داتم نقش ضمیری .

خلاصهی کلام نور دیده ودل !

دزای ایش و نیش زامان بی حاصل !

سوزی حیاتم رستهی وفای تون

ار وفات نبو حیاتم چه کون

- مولوی -

امه جوابه بو جناب عالی سراج الدین شیخ عثمان طویله .

İSTANBUL
RUMÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(کی عادت کردن)

یا خلیل دخیل کی عادت کردن ؟
توشه وه در مال کریمان بردن .

مهمان خریو کر مسرای تون ؟
محتاج وه ریزمی سفره وخوان تون .

هرکس شفیی بهی ویش آوردن .
من خجالتم وه شفیع کردن .

بوبر چه تقصیر چه بر انصافی ؟
من رو زردی ویم کافین کافی .

- مولوی -

(منتیجات متفرقه)

خوشتره عذر کنهکاران له صد ذکر ریا ؟
ام به نرمی عفوه عفوه ، اوبه توندی عف عفه .

خادمی مخدومی به ماقولی ناماقولی به ؟
لهم دره آصف سلیمان و سلیمان آصفه .
- نالی -

§

الا ای نفس بوم آسا هتا کی حرص ویرانه ؟
لکل ام عشقبازانه برو بازارانه آزانه .

بلا بو کونده بوبی وقف مشك ومار کندوبی .
خطبره و کونج ویرانه ، زخیره وکنج کاشانه .

- نالی -

سهم ونصیب اصلی به بحث کیسایم وکل نیه ؟
توتیه خرج سوتنه مودنه ماچ لب دهکا .

- نالی -

§

ای ساکن ریاض مدینه ی منوره !
رحمی بکه ؟ بفر مو مدینه ی منوره .

- نالی -

§

دل دهلی سیر چن خوشه جوانی نام ؟
مدتیکه له قفسه دایه عذابی نام .

مخاطبک چن و بلبیل و بزم کل ومل
به رومد مدرسه و درس و کنای نام .

- نالی -

کل به دم باد سباوه پیکنی بلبیل فری ؟
یعنی عاشق لازمه دور بی له یار بی وفا .

- نالی -

§

ای که روزرد مدینه و روسیاه مکه خوم .
در کراو و در به در یارب دخیل عه و نوم .

دفتر اعمال من بی قطره بیک رحمت
که ی به صد زمزم سیاهی نقطه بیک داده شوم .

- نالی -

§

احول تفرقه نظر تفاوت سبب دهکا ؟
عارف حکمت آشنا لهم قصه به ادب دهکا .

له شکنج شکنج زلف او بی وعده مرغ دل
ده نالینی و گو بلبل له صبح کاذب شودا .

- نالی -

§

نیسه دخلم له شانامه و مصافی غیر ام نکته
که کشتهی بسند تویه هر کسی آزاد و آزایی .

فدای تشریف ریگت بی خراجات خزینهی دل
نشار خاک بر پیت بی له چاوما قطره مایی .

- نالی -

§

هتاسم زلفه کئی لادا و میلیکی نکرد چاوی ؟
نسیم انکوت و شو رابورد و زکس هرله خودایه .

§

هر وقت دعایه داخو کئی بی
به تیریکم شهید کربلا کئی .

کله ناکم اولمهی دنکه خوب
اگر کلهی سریشم برله کا کئی .

- نالی -

§

شو بوی سر سنبل زلفت له سیری داه ؟
ایسته ش سره کم مسه لبر نشنه شو بوم .

- نالی -

§

به پاریک ناموی درمان له نشهی چاوی به علت ؟
بو پولیک ناکرم عنبر لکل زلف اوه سودا .

له دوری تو به ای خورشید پر تو بخش شو کردان
که نالی و اله حالات محاق مام نودایه .

- نالی -

§

که جیش غم محومی کرد نظام عمر من تیکچو ؛
ایتر ممکن نیسه آسایش حال پریشانم .

بنای برج بدن روخابه کوله‌ی حادثات امرو ،
نما قوت له از نومدا برا پشتم شکا شانم .

- امین فبضی -

§

تو بیاض لای مات شعر سیاهی بیته سر ؟
احتیاجکت نیه ایتر به شعر بی اثر .

ای فریخته‌ی عالم حسن و به محبوبی شمیر
شبهه تو نا ممکنه بی بی بی نوع بشر .

- هی -

§

کاری پیم کردن محرومی ی رازت
نکردن وه دل نیم نکای نازت .

- ضیاء الدین مولانا خالد -

§

دوینی قطره خونین بویت و صبحینی کف خاکی ؟
خی آدم کزری کر کر بی بوچ هنده بی باکی ؟

- شیخ رضا -

§

سروونی چین که لنگل قامت تو بینسه نبرد ؟
شکری خوار دوه نی سرو سری داوه له برد .

- شیخ رضا -

ISTANBUL
BUYUKSEHIR
BELEDIYESI
ATATURK KUTUPHANESI

تو هسته تیغ دبان ومن همه تیغ زبان ؛
فرق ام دوتیغه هر وک آسمان وریسمان .

- شیخ رسا -

§

که ذ: تریف تریفی هات امین فیضی به میسوانی
له عهده ی شگری در ناچیم مکر خوم کم به قربانی .

- شیخ رضا -

§

که من نخل مرادم بی ثمر بی ،
به من چه باغ عالم جمله بر بی .

§

مرادم حال خومه کر حدیث شور بلبل کم ؛
اشاره ی روی تو به کر بیان نازکی ی کل کم .

ابد آشفته خاطریم له هجرانا هتا ده مرهم
اکر نی زلف مشکینت له باغا میل سنبل کم .

- سالم -

§

کر رفیقت یار صادق بی چه باک ریخته ؛
کر کس بد خون لنگلدا بی جهنم جیکه نه .
- امین فیضی -

§

وکویک دیتسه برکوی ی پیساو احق
صفیر بلبل و آواز لقاق .

- ؟ -

§

زمنه می شادیم برشی نه افلاک ؛
موانات آبی انا ارسلناک .

- حسن کنوش -

§

§

چاوه گم دوینی له باغاکل به عشووه خوی نواند ؛
نک نمککبیریم به مرک توقسم هیچ نم دواند .

- حریق؟ -

§

اتو ذم ده کهی مدحت ده کم من ؛
جزای قول درو با هر درو بی .

- نالی -

§

یاخدا او کیوه هلکنی له بن ؛
بالکرو درکوی نور دیدهی من .

ATATÜRK KİTAPLIĞI

بازخم خدنگ مژی مه پیکر
ننگن پاییان وه سحرای محشر .

- مولانا خالد -

مکر وتی مراد من به چی بی
خرنگدی یاوهی ریوخچی بی .

- ؟ -

§

یارب به حاجت کشت شو بییداران
یا طاعت یا مرک یا وصل یاران .

- ؟ -

§

چه برشهی شوم نتوی برده وه ؛
نرکس مس مسیم ولاو کرده وه .

فریاد چه - موی ارض چاره‌ی من ؟
هر - سوزی مراد من نادیارن .
داد چه - هوای بد بدستاره‌ی من ؟
هر نوکلاله‌ی من نپی وارن .
- مولوی -

§

- سوزی خاك باك یارن ها مفرد
فرمان و فرش بزم ویمان رد .
کو - سوزی ایچ نه کام هردی بو ؟
وه فرش مجلس کام همامدردی بو
- مولوی -

§

دلا را که کت خیلی ناریکن ؟
برده کت سختن بکچار باریکن .

چوله چرایی پری وپت سازدر ؟
وه قد توانای وپت بارینسدی کر .
ارکناہ رای را ت برده نت چه ویر
شوین پای کردار هامفردان هورکیر .

- مولوی -

§

هروه زور نیدن نیم نفس باقی ؟
وادی دورتن همام هی ساقی .
دوی ده وه ناز بی بیاله وه .
ژنک دل وه زاغ می بمالوه .

- مولوی -

آخر سفرن را خیلی دورن ؛
مترل بی پایان توشه ضرورن .

- مولوی -

§

کل چون روی آزرز تراکت پوشان ؛
وفر اوان چون سیل دیدهی من جوشان :

- مولوی -

§

شاخهی شطاوان بوی عطر شو بو
خیمه‌ی کلانلان جه دامان کو .

- مولوی -

§

که کو کلانلان چه بستن نه کو ،
انتظار پی دین بزن وبالای نو .

- مولوی -

§

کل خججل چه روی نازک طرزتون ؛
عصره حلقه کوش بالای برزتون .

- مولوی -

§

چین کفتن چه روی پیشانی چون سیم ؛
چون زنجیره‌ی آو وه شنوی نسیم .

- مولوی -

§

مقدمه‌ی غم نالیش مزاقن ؛
دک وه خیر نیه‌ی واده‌ی فرقن .

- مولوی -

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

تشریف ارزان کر وه سر مزاران .
شادین وه دینت کشت انتظاران .

- مولوی -

§

دوری بالای تو کاری پیم کردن ،
پیزارم جه خوم راضیم وه مردن .

- مولوی -

§

وه مرکت آرز دل نه خروشین .
کرده لولشن آرزوی توشن

- مولوی -

§

آزیزکی لطافت دوری تو دارو ؟
دلا برق غصو وه جهش بارو .

- مولوی -

(۱۰۱ - جوابنامه‌ی جناب شیخ رضابه که بو ام)
(محرر عاجزه‌ی نوسی بو)

مشربت شوخ و لهجه شیرین است ؟
دهنت درج لوهر آکین است .

بکر فکر تو بینی بر الله
نغز و دوشیزه و نکارین است .

عرش بلقیس و فرش بورانش
در حقیقت کینه کابین است .

تا به ضرب المثل همی کوریند
که دعا از برای آمین است .

خاطرت شاد باد امین فیضی ؟
از آنکه دریای دانش و دین است .

(امش هی اوه)

انجمنام زهجر کا که امین

که ندانم یساروا زمین •

کی کند بخت ک بینم باز ؟

تازم خنده بر زمان وزمین •

چند ریزم بیاد روی تو اشک ؟

چند باشم ز دوری تو غمین ؟

تا غمبیرا به حبسه چاره کنم

دیگری سه بر آورد ز کین •

میستم از جام باده فیضت ؟

چون مسیحا ز فیض روح امین •

سالهای دراز باقی باد ؟

به سلامت امین ما آمین

- رضا -

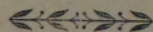
دشمنت خوار باد وزیر و وزیر

زانکه درخورد لعن و نفرین است •

فضلا داند از خدای رضا ؟

نه ازان شاعران خود بین است

- رضا -

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(کذا جوابنامه)

ز نعلفیه قلمت در مشیمه قرطاس
تدیجه هالت به قیمت کرانتر از الماس .

صحیفه معجزه پیراست به که چون مریم ؟
به بر گرفته موالید عیسوی انفاس .

رسیده کار به جایی تورا امین فیضی
که جبرئیل امین خوانمت ز روی قیاس .

هزار سال بمائی و وین عجب نبود ؟
بشر نیند مگر خضر زنده و الباس ؟

- رضا -

(مکتوب مخصوص)

الا ای هنرمند یار قدیمی ؟
نوبی خسروانرا سزای ندیمی .

ز حکم پیرداختی نامه تو ؟
بدادی دران نامه داد حکیمی .

هوای ندیمی ازان کشته نامش
که جان پروراند هوای ندیمی .

به دانش تورا هیچ همتا ندیدم ؟
مگر جوهر فرد و درینسی .

تو خواهی سفر درین دور ترکن
امین فیضیا دردل من مقیمی .

- رضا -

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(افاده)

له دائره می مملکت باهانداء به غیراوانه که اوصافیان
ذکر کرا، کلی اصحاب ذکا هاتوته وجود که هیچیان
نخوندوه لکل اوش زور شعر پاک و تمیزیان نظم
کردوه . (حسن کنوش) و (عبداللهی حسن)
و (علی برده شانی) له و صنفه شاعرانه . له زمان
حاضر یشدا و کو محمد خالصی افندی که مخدوم جناب
شیخ رضایه و کذا و کو زیور افندی متعدد ادبا و شعرا
موجوده . حقا که آثارایان دست نکوت تادرج
مجموعه ای افتخاری بکین .

§

(دیسان)

ز ارباب دانش امین فیضی یارا !
تورا امتیاز یست کز فی ضیارا .
نشانهاست بر اتحادمن و تو
ز یک مایه کو بی سرشتند مارا .
زیاد و کم از نام نامیت نبود
به رسم جمل که شماری رضالارا .

— رضا —

چه عجب کر به وجود تو بنسازد بغداد
ای وجود تو محیط دو جهان استمداد
کرو از مهر برد ذره بدلی ناپیزی
اگر از رأی منیر تو کس استمداد

— رضا —

(اسماً خاصه که له او رساله‌دا مذکور)

- کرد سیوان . قبرستانه له سلیمانی
 کانی آسکان . محله‌یه
 سرشقام .
 پیر منصور . محله‌یه و زیارتگاهه
 (پیر منصور)
 دشت ففییار . جمی یاری بووه
 (بواهل علم)
 نوی قوجه . چوار تو بو له کنار شار
 (زهنگاه بو)
 دارشیخ اباس . هم زیارتگاه هم مسیره‌یه
 (شیخ عباس)
 کانی با .
 خواجه حنا . جولکه ک ناشیرین بو

- سرچار . نهره نزدیک شار سلیمانی
 بکره جو .
 ناخچه رو .
 شیو آودار .
 خله کزی . مقلدیک مشهور بووه له کرکوک
 بلاغ . نهره
 پیدانی . دی بیکه
 کا کینی . قومیک بداطواره
 سه برا که . رجال قدیمه‌ی کا که بین
 خان احمد . امیش لوانه
 دایه ریز بار . ژنیک مشهور یانه
 دربند فقره . موقعیکه له بازیان
 جاف . عشیره
 داوده
 جباری
 بیات

(بعضی تعیرات کورد ایران)

خربو = غریب	آرو = امرو
بو بو = ببوره	شم = جوم
برشی = سرکوت	پانه = خانو
ولاو = بلاو	چم = چاو
پی وار = پایمال	صب = صبجینی
بری = بو	په ی جیش = بوچه
جهور = له بیر	مودا = شانه
واده = وعده	واتم = وتم = کۆتم
وه = به	متلام = ده نلام
نه = چه = له	شین = روینی
وانی = ده خوینی	یاوا = اما = هات
موانات = ده خوینی	وانش = وتی = کۆتی
	تتو = له ناو
	مس = مست

§

(تصحیحات)

صواب	خطا	شعر	صحیفه
لبو	لبو	۳	۲۰
بخشش	بخشش	۱	۲۳
دانیشتون	دونیشتون	۲	۳۹
رویوه	ررویوه	۳	۴۲
آتشین	آتشین	۳	۴۳
شینه	شینه	۲	۴۳
تیفت	تیفت	۴	۴۴
فی النور	فی السور	۵	۴۴
پرچینی	پرچینی	۳	۴۵
شهره نهره	شهره تمامه	۲	۴۶
حرك	حرك	۴	۵۰
عصر	مصر	۵	۵۳

صواب	خطا	شعر	صحیفه
زنی	رنی	۲	۹۷
صباوه	- صباوه	۱	۱۱۴
احتیاجیکت	احتیاجکت	۴	۱۱۸
فریشته	فریسته	۱	۱۱۹
شومی	- سومی	۱	۱۲۴
کرد	رد	۳	۱۲۴
راست	رات	۲	۱۲۵
مندن	بدن	۳	۱۲۵
حسه	حسه	۱	۱۲۶

صواب	خطا	شعر	صحیفه
دهی کم	دهی وم	۳	۵۴
دلنشین	دلنسنی	۱	۶۰
حدایکی	حدرکی	۲	۶۰
بالبدم	بالبدم	۵	۶۱
بمی	بمی	۳	۶۳
کلکت	کلکت	۱	۶۴
نکته	نکنه	۱	۶۵
صفار	صفار	۶	۷۰
سا زقوم	ساز قوم	۴	۸۰
جواد	حواد	۴	۸۱
قندهار	فدما	۵	۸۸
وشک	وشک	۱	۹۴

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

(تالیفات تورکیه ی امین فیضی بک)

(اجمال نتایج) خلاصه ی ده فته له ریاضیات وه له
طبیعیاتا .

(هوای نسیمی) باحثه له احوال حکمییه و کیمه و بی هوا
(تفرقه ریاضیه) جامع زور قواعد مهمه به له علم
چیردا .

(شاعیات) مجموعه ی اشعاره که له طرف خوبوه
نظم کراوه .

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ATATÜRK KİTAPLIĞI

KEMAL SALİH SEL
Tarafından Atatürk
kütüphanesine bağışlanmıştır.